

09.07.2021

Dialoguri@IER: #digitalizarea

(online)

- SINTEZĂ -

La data de 9 iulie 2021, **Institutului European din România (IER)**, prin Serviciul Comunicare, a organizat cel de-al patrulea eveniment din seria *Dialoguri@IER*, pe tema digitalizării. Dialogul a fost realizat în marja evenimentelor conexe *Conferinței privind viitorul Europei (CoFoE)*, având ca scop discutarea digitalizării și a transformării digitale din perspectiva incluziunii digitale, a serviciilor publice digitale și a orașelor inteligente.

Evenimentul i-a avut ca invitați la dialog pe dna lector univ. dr. **Mirela Mărcuț**, Universitatea din Oradea, fondator *digitalpolicy.ro*, dna **Veronica Ștefan**, fondator și coordonator *Digital Citizens Romania* și dl **Radu Puchiu**, CEO *H.appy Cities*. Moderarea a fost asigurată de dna lector univ. dr. **Flavia Durach**, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București.

Cuvântul de deschidere a fost prezentat de dna **Oana-Mihaela Mocanu**, Director General al IER, care a vorbit despre continuitatea seriei de dialoguri inițiate și despre necesitatea de a aborda într-un cadru incluziv temele de actualitate europeană care fac și obiectul *Conferinței privind viitorul Europei*.

Prima intervenție din cadrul evenimentului a fost susținută de dna **Veronica Ștefan**, care a analizat incluziunea digitală a tinerilor și a altor categorii de vârstă prin raport la starea actuală a capitalului uman și la nivelul competențelor digitale în rândul cetățenilor europeni:

✓ Capitalul uman este esența în orice discuție pe care o avem despre digitalizare, iar una dintre problemele pe care le are România în acest domeniu este legată de slaba înțelegere a ceea ce înseamnă competențe digitale și cum pot să fie dezvoltate în rândul populației;

✓ Conform Indicelui economiei și societății digitale (DESI), 70% din populație nu avea competențe digitale elementare în 2019/2020, iar din acest punct de vedere este realist de evaluat că pandemia a avut un impact negativ asupra indivizilor din diverse grupe de vârstă;

✓ Problema nu este mereu legată de accesul la tehnologie/la internet (România având un scor bun la capitolul conectivitate sau acoperirea cu 4G/5G), ci mai degrabă este legată de înțelegerea modului în care ar trebui dezvoltate competențele oamenilor pentru a putea utiliza infrastructura și programele existente;

✓ Este important să ne uităm unde au fost făcute greșeli în timpul pandemiei, mai ales în ceea ce privește educația online (ex. echiparea rudimentară cu dispozitive care nu au facilitat corespunzător colaborarea online, nu au avut un conținut personalizat);

✓ Învățământul din România este depășit, iar învățarea online presupune o altă pedagogie și motivație pentru a-i angrena pe elevi; există temerea că sunt multe persoane care au rămas în urmă din pricina învățării online (la care nu au avut acces sau care s-a

desfășurat inconsecvent), așa cum există temerea că universitățile și școlile vor relua orele față-n față și vor uita de rolul învățării online în formarea de competențe digitale;

A doua intervenție i-a aparținut dnei **Mirela Mărcuț**, care a abordat tema digitalizării serviciilor publice în România și a vorbit despre factorii care influențează realizarea de progrese în acest domeniu:

✓ Serviciile publice digitale sunt fragmentate la nivel local, regional și național în România; o politică oarecum ineficientă a fost aducerea în online a unei serii de proceduri birocratice tradiționale care nu sunt, în fapt, aplicabile mediului digital;

✓ Încă nu știm cu adevărat câte servicii de guvernare electronică există în România (avem un proces de catalogare în curs), în mare parte fiindcă fiecare instituție a fost nevoită să se descurce pe cont propriu (pornind de la directive primite de la nivel înalt);

✓ În România, se vorbește încă mult despre digitalizare (care e doar un prim pas), dar în Uniunea Europeană se discută despre tranziția/transformarea digitală (care implică un proces de schimbare a gândirii, de automatizare a unor procese, de actualizare a modului în care interacționează funcționarii publici între ei);

✓ În deceniul digital, există o serie de principii stabilite la nivelul Uniunii Europene pe care societatea trebuie să le respecte, printre care accesul liber al cetățenilor la serviciile publice;

✓ Transformarea digitală nu poate să genereze schimbări pe termen lung fără să existe o structură de guvernare pe mai multe niveluri care să faciliteze procesul de elaborare a politicilor publice (în România, multe decizii se iau în continuare pe modelul top-down);

Cea de-a treia intervenție în cadrul dialogului a venit din partea dlui **Radu Puchiu**, care a pus accentul pe rolul orașelor în avansarea agendei privind transformarea digitală:

✓ Există într-adevăr un public destul de mic educat digital și el va fi cel care va genera transformarea în societate / va pune presiune pe instituțiile publice pentru a realiza schimbări și de a accelera procesele de inovare;

✓ Spre deosebire de administrația centrală, care este mai orientată spre menținerea unor proceduri birocratice, în orașe există mai multe condiții pentru implicarea cetățenilor în procesele de digitalizare și este nevoie ca administrația locală să fie mai proactivă în acest sens;

✓ Orașele din România urmăresc să devină *smart cities*, dar fără să folosească date (nu neapărat la nivel de politici publice, cât în ceea ce privește simple decizii care nu se iau pe bază de date) și să implice oamenii (inteligența locală pentru soluționarea unor probleme comunitare);

✓ Un exemplu de *smart city* vine din Singapore, care își creează o copie digitală a orașului, în care să simuleze tot soiul de scenarii și să vadă cum e mai bine să facă intervențiile la nivel urban (inclusiv pentru adaptarea la schimbările climatice);

✓ În România, sunt cheltuite milioane de lei pentru semafoare inteligente (prin investiții în centre de monitorizare a traficului), care sunt date peste cap de Waze (o aplicație care nu înțelege cum funcționează centrele respective); în San Francisco, administrația

lucrează împreună cu Waze, astfel încât să nu mai fie dirijat traficul pe străduțe (unde sunt școlile) la ore de vârf.

Intervențiile invitaților au fost urmate de **întrebări și comentarii** adresate din partea participanților la dialog. Printre acestea, amintim următoarele:

✓ Digitalizarea într-o instituție publică presupune mai mult decât achiziția de tehnologie; se referă la schimbarea modului de lucru, la analiza a ceea ce pot să facă funcționarii cu calculatorul și la identificarea onestă a competențelor pe care e nevoie să le dezvolte;

✓ Există așteptarea că digitalizarea va reduce costurile, dar ar trebui să avem în vedere și cealaltă perspectivă (sume alocate suplimentar pentru dezvoltarea de competențe și achiziția de noi tehnologii);

✓ România stă foarte bine la capitolul utilizării telefoniei mobile (115%) și atunci e de văzut în ce mod ar trebui adaptate serviciile publice astfel încât să poată fi accesate de pe dispozitivele mobile;

✓ În perioada pandemiei, cetățenii au fost deconectați de decidenți, astfel că e nevoie să regândim această interacțiune și să vedem cum poate fi facilitată de mijloacele digitale;

✓ Un alt aspect care merită dezbătut în acest context este cel al participării cetățenilor/implicarea acestora în identificarea problemelor din comunitatea și solicitarea de soluții din partea instituțiilor publice. De exemplu, utilizarea grupurilor de Facebook la nivel de cartier/comună/sat în care sunt postate tot felul de sesizări și unde factorii de decizie pot veni cu răspunsuri la întrebări.

✓ Ce ar trebui să aibă în vedere o universitate pentru digitalizarea serviciilor pe care le oferă: lucrul cu semnătura electronică calificată (cel puțin până la nivel de director), registre electronice, cataloage electronice securizate, un domiciliu digital al studentului, arhiva digitală, trecerea poverii de la student (furnizării de documente) la secretariat/facultate.

Sinteza realizată de

Eliza Vaș, Serviciul Studii Europene